

HEEMKUNDEKRING

De Heerlijkheid Oirschot

NIEUWSBRIEF augustus 2023

Voorwoord

In het Eindhovens Dagblad van 5 augustus verscheen een mooi artikel over de eerste dag van de 73^e Brabantse Heemdagen in Oirschot. Misschien hebt u het gelezen? De Brabantse Heemdagen (vroeger werkkampen geheten) worden jaarlijks georganiseerd door een van de aangesloten Heemkundekringen van Brabants Heem, de overkoepelende organisatie van erfgoedorganisaties in de provincie Noord-Brabant. Het eerste kamp was in 1949 in Alphen, de bakermat van Brabants Heem.

Al in 1953, bij het eerste lustrum, organiseerde De Heerlijkheid Oirschot het werkkamp. In de geschiedenis van 50 jaar Heemkundekring wordt dit kamp, toen nog vier dagen (van 5 tot 8 augustus), uitvoerig besproken. Het evenement werd ook in 1966 en in 1991 in Oirschot gehouden. Net als Alphen en Eersel heeft onze kring in totaal een recordaantal van vier keer voor de organisatie van de Heemdagen getekend. Eigenlijk waren wij al in 2020 klaar voor onze vierde Heemdagen, maar de Corona lockdowns (weet u nog) gooiden toen roet in het eten.

Tijdens de Oirschotse Heemdagen van 1966 werd er door de organisatie een nieuwe traditie ingevoerd, namelijk de Bram van Brabant prijs. In de Helleweikes stond een schutsboom opgesteld, en degene die de vogel er af schoot kreeg de eretitel Bram van Brabant. In de volgende jaren werd er steeds een competitie gehouden voor de prijs, zoals de mooiste limerick (Sint Oedenrode 1969), de mooiste tekening ('s-Hertogenbosch 1974) en de beste jeu de bouler (Oirschot 1991). Het mooiste verhaal (Zeeland 1981) werd gewonnen door Luus van Hout. Dit jaar was er een digitale fotowedstrijd: de winnaar werd Julia Ermens uit Alphen. Zij mag zich één jaar Bram van Brabant noemen. Of langer, want de eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat er zich nog geen heemkundekring heeft gemeld voor de organisatie van 2024.

Het organiseren van de Heemdagen is, zoals wij inmiddels weten, een hele klus, waar we met een klein comité maanden mee bezig zijn geweest. En ook tijdens de Heemdagen waren meer dan vijftig vrijwilligers uit onze eigen kring actief. We hebben gezamenlijk een schitterende prestatie neergezet! De geschiedenis, het erfgoed en de cultuur van Oirschot is positief in de spotlights gezet. Laten we hopen dat de traditie ook na 2023 voortleeft!

Anton Neggers
Voorzitter

Twee 'heerlijke' Brabantse Heemdagen in Oirschot

Zoals in het Voorwoord van deze Nieuwsbrief al door de voorzitter vermeld, organiseerde onze heemkundekring i.s.m. het Brabants Heem op 4 en 5 augustus jl. met succes de Brabantse heemdagen in Oirschot. Vanuit heel Brabant kwamen de 1^e dag 61 en de 2^e dag 54 gasten naar Oirschot om elkaar te ontmoeten op dit heemkundig festijn. We kijken daar graag even op terug.

Op de 1^e dag wandelden de deelnemers na de ontvangst bij Brouwerij Vandeoirsprong, langs het statige Hof van Solms naar het verstilde Vrijhof waar ze in het pittoreske Boterkerkje welkom werden geheten door wethouder Corine van Overdijk en voorzitter Henk Helligers van Brabants Heem. Hierna ging voorzitter Anton Neggers in op de geschiedenis van Oirschot en vertelde o.a. dat er ook in de 13^e eeuw al bezoekers naar Oirschot afreisden. Toen ging het vervoer nog met paard en koets terwijl dat nu met auto, bus en fiets gebeurt en altijd worden bezoekers hier gastvrij onthaald. In vier groepen trok men 's middags door ons mooie dorpscentrum om een aantal monumenten te bekijken zoals de St. Petrus basiliek, het Oude Raadhuis en de Latijnse school en een bezoekje af te leggen in museum de Vier Quartieren. En wie na het wandelen nog energie over had, kon de toren van de basiliek beklimmen om daar van het fraaie uitzicht te genieten. Tenslotte luisterden de deelnemers in de Pastorietuin naar een Carillonconcert met een Brabantse swing.

Ceremonie Protocolaire in Boterkerkje

Luisteren naar Carillonconcert in Pastorietuin

Gildegroet op terrein St Jorisingilde

Gelukkig waren de weergoden ons gunstig gezind en kon op zaterdag 5 augustus de fietstocht starten naar het groene buitengebied van Oirschot. Niet voor niets hadden de heemdagen het thema 'Heerlijkheid in het groen'. Tijdens de tocht maakte men o.a. kennis met landgoed Bijstervelt, de Antoniuskapel en het kruis van Castione. En bij de lunch op het terrein van het St Joris gilde werden de gasten verrast met een gildegroet en een spectaculair staaltje vendelzwaaien.

In de middag volgden er presentaties over Oirschots religieus erfgoed in de kapel van het klooster van de Franciscanessen, over de Oirschotse meubelindustrie in de kelder van het oude Raadhuis en over het Oirschots dialect in de gastenkamer van de brouwerij.

En tijdens de regen, die uiteindelijk toch nog even viel, kon men in het Boterkerkje luisteren naar wonderschone liederen uit de 16^e en 17^e eeuw en middeleeuws spel op de luit, alsook naar gedichten over Oirschot en een verhaal over pastoor Vladderaccus die hier in de 17^e eeuw woonde.

Naast alle aandacht voor het cultuurhistorische erfgoed van Oirschot werd ook de inwendige mens niet vergeten en genoten de gasten van een smakelijke lunch en diner in de Brouwerij Vandeoirsprong. Tot slot van dit feestelijk heemkundig gebeuren werd nog de Bram van Brabant trofee uitgereikt voor de allermooiste foto. En natuurlijk werden alle vrijwilligers hartelijk bedankt zonder wie we dit evenement niet hadden kunnen realiseren. En terwijl de avond viel, toog eenieder huiswaarts vol herinneringen aan twee 'heerlijke' heemdagen!

Namens het Organisatiecomité

Rabo Club Support stemcampagne start 4 september a.s.

Ook dit jaar is er weer een Rabo Club Support actie om alle verenigingen in de regio te ondersteunen. Ook onze heemkundekring heeft zich daar voor ingeschreven en wel met een smart beeldscherm als bestedingsdoel. Zie hier de omschrijving:

De Heemkundekring de Heerlijkheid Oirschot is een actieve vereniging met meer dan 200 leden. De kring is gehuisvest in Erfgoedcentrum de Raven in de Dekanijstraat in Oirschot. Daar is onder andere haar omvangrijke archief gehuisvest met zeer interessante erfgoeddocumenten. Ook bezit zij veel beeldmateriaal (foto's en films). Er is een studiezaal en een presentatieruimte. Het centrum wordt regelmatig door de leden bezocht. Omdat er hard wordt gewerkt aan het digitaliseren van de diverse collecties is er sterk behoefte aan een smart beeldscherm, waarop die digitale zaken kunnen worden getoond, zodat ook de mensen die daar zelf niet zo handig in zijn er toch naar kunnen kijken en van genieten.

Na de zomervakantie start van 4 tot en met 26 september de Stemperiode waarin u weer uw stem kunt uitbrengen op de bestedingsdoelen van diverse verenigingen.

Als u onze heemkundekring wilt helpen om het bestedingsdoel te realiseren ga dan tussen 4 en 26 september a.s. naar de website van de Rabobank: www.rabobank.nl/clubsupport en breng uw stem uit op heemkundekring 'De Heerlijkheid Oirschot'. Hoe meer stemmen, hoe hoger het bedrag, dus iedere stem telt! Alvast bedankt!

Namens het bestuur

Poetsavond Heemkamer

Nog nooit is er in de Heemkamer zo hard gewerkt door zoveel personen tegelijkertijd!

Op maandagavond 26 juni, de laatste openingsavond voor de sluitingsperiode gedurende de zomermaanden, gaven ruim tien leden van onze Heemkundekring gevolg aan de oproep om samen onze Goeikamer, studiezaal, archiefdepot, de ramen en de stoep te kuisen. Een grote opkomst en gezellige drukte. Nadat de taken waren verdeeld ging iedereen aan de slag. De foto's hieronder geven daar een goed beeld van. En na gedane arbeid was het goed rusten en napraten in de tuin van de Ravenstichting, onder het genot van een hapje en een drankje. Dank jullie wel, actievelingen!

Namens het bestuur

Open Monumentendagen 9 en 10 september a.s.

Op zaterdag 9 en zondag 10 september 2023 vinden weer in heel Nederland de Open Monumentendagen plaats. Tijdens Open Monumentendag openen duizenden monumenten in heel Nederland in het tweede weekend van september gratis hun deuren voor publiek. Open Monumentendag wordt georganiseerd door Nederland Monumentenland in samenwerking met lokale comités door het hele land. Met dit evenement willen zij gezamenlijk de aandacht voor de monumenten vergroten door dit bijzondere Nederlands cultureel erfgoed toegankelijk te maken

en het daarmee te behouden voor een breed publiek. De dagen staan dit keer in het teken van educatie met als thema "Levend erfgoed".

In Oirschot spreekt men net als vorig jaar dan ook liever van 'Erfgoed Weekend Oirschot' omdat er meer te zien is dan alleen monumentale gebouwen en tuinen. Ook dit jaar pakt Oirschot weer uit met een uitgebreid tweedaags programma. Meer informatie kunt u t.z.t. vinden door de site: www.openmonumentendag.nl. in de gaten te houden.

In ieder geval geeft heemkundekring 'De Heerlijkheid Oirschot' acte de présence door op beide dagen de heemkamer op Dekanijstraat nr. 10 in Erfgoedcentrum de Ravenpoort open te stellen. Er worden films over Oirschot vertoond en natuurlijk kunnen bezoekers onder het genot van een kopje koffie een praatje maken met leden van onze heemkundekring.

Uitgaven en mededelingen

1) *Onze heemkundekring heeft een facebookaccount. U kunt ons vinden op:*

2) *Nieuws over de heemkundekring kunt u vinden op de website via deze link:*

www.deheerlijkheidoirschot.nl

3) Save the date: Nationaal Monumentencongres 9 november 2023. Een congres voor iedereen die actief is op het gebied van erfgoed en herbestemming van historisch vastgoed. Het congres vindt plaats in [Veenhuizen](http://www.veenhuizen.nl), bij de voormalige Koloniën van Weldadigheid en heeft als thema: '[Erfgoedpioniers gezocht](http://www.monumentencongres.nl)'. Voor meer info zie: www.monumentencongres.nl

4) Het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) zet bijna 5.000 foto's online van fotograaf Johan van Eerd. Liefhebbers kunnen zijn gehele oeuvre via www.bhic.nl/fotos bewonderen. De collectie richt zich vooral op Veghel en omstreken en kenmerkt het voor- en naoorlogse tijdsbeeld van Brabant.

Foto Bevrijding sept 1944

- 5) Donderdagochtend 15 juni jl. vereerde Ina Adema, commissaris van de Koning in Noord-Brabant, de Brabant-Collectie met een bezoek. Zij was erg onder de indruk van de diversiteit van de collectie en schatte die van grote waarde voor Brabant en de Brabanders. Misschien ook eens gaan kijken bij de Universiteitsbibliotheek in Tilburg!

- 6) Het geheugen van Brabant, dé podcast van het BHIC! Benieuwd?
 [Luisteren kan hier.](#)

Erfgoedcentrum De Ravenpoort

Tijdens juli en augustus is de heemkamer gesloten. Vanaf maandag 4 september a.s. kunt u iedere maandag van 18.30 tot 21 uur hier weer terecht.

U kunt ook op afspraak in de Heemkamer terecht via een mailtje aan het secretariaat.

Daarnaast is de heemkamer als proef ook overdag geopend.

ledere 2^e woensdag van de maand kunt u er van 10.30 tot 12 uur terecht.

Woensdagochtend 13 september a.s. is de eerstvolgende keer.

Er blijft behoefte aan gastheren en gastvrouwen, die de bezoekers willen ontvangen. Mocht u geïnteresseerd zijn in dit leuke werk, neem dan contact op met Marina Pasmans.

Ook mensen die een poetskarweitje op zich willen nemen kunnen dit aan Marina doorgeven. Dat kan via mail: marinapasmans@hotmail.com (of telefonisch: 06-2072104).

Activiteitenkalender 2^e helft 2023

(Let op: Tussentijdse wijzigingen zijn mogelijk!)

<i>Zaterdag 9 en Zondag 10 september 2023</i>	<i>Open Monumentendagen c.q. Erfgoedweekend</i>
<i>Donderdag 19 oktober 2023</i>	<i>Lezing Tradities, levend erfgoed</i>
<i>Zaterdag 4 november 2023</i>	<i>Grote studiereis naar Breda</i>
<i>Donderdag 16 november 2023</i>	<i>Lezing Kamgaren en beddentijk</i>
<i>Dinsdag 19 december 2023</i>	<i>Lezing Goede Luiden van Oirschot</i>